

čas. Štukaturnih olepšav, krasnih presnih malarij; marmeljna in zlatnine bo vidil toliko, da prisiljen bo reći: Dá, gospod, ki je postaviti dal Najvišjemu v čast ta zali tempelj, res ljubil je v najlepšem pomenu besede lepoto hiše Njegove.

Hvalevredna vravnava pri pozidanju „novega Dunaja“ je zlasti ta, da se po širjih ulicah in terjih zasajujejo drevoredi in perivoji, kjer je le kolj moč. Ljudje so s tem vsaj nekoliko obvarovani hude vročine, katera po nekaterih mestih zlasti o poletnih prvih popoldanskih urah neizrečeno hudo pritiska, in jim skoraj ne dopušča pokazati se na dan. Mali perivoj nasajen je tudi pred politehniko, in lične klopi kaj zapeljivo vabijo šolsko mladino in tudi ostalo občinstvo v svojo mikavno senco. Ob sredi tega perivoja postavljen je na visokem kamnitem postamentu bronasti kip slavnega Jožefa Ressel-a, rojenega Slovana (iz mesta Chrudim-a na Češkem), ki je znajdel barkino vértilo (Schiffschraube), kakor kaže latinski napis, in se po našem glasi: „Jožefu Resselju, avstrijskemu rojaku, kateri je zmed vseh prvi zavito (polžasto, vertilasto) kolo rabil v poganjanje parnikov l. 1827. — Spominek postavili l. 1862“. Tega bistroumnega moža je vhitela, popotujočega skozi Ljubljano, ondi gotovo prezgodnja smert, in mu trohniyo kočice na Št. Krištofskem pokopališču. Naj časténi mož mirno počiva v hladnem krilu zemlje slovenske!

(Dalje prihodnjič.)

Šolsko obzorje.

Iz Ljubljane. Pri učiteljskem spraševanju, katero je od 16. do 26. t. m. trajalo, so učitelji in učiteljice te-la vprašanja pismeno odgovarjali: a) za ljudske šole: 1. iz pedagogike: „Wodurch erwirbt, bewahrt und sichert sich der Lehrer (die Lehrerin) die so nötige Freundigkeit zu seinem (ihrem) Berufe?“ 2. Iz nemščine: „Die soziale Stellung des Volksschullehrers in der bürgerlichen Gesellschaft (eine Abhandlung). Eine Beschreibung des Heimatortes.“ 3. Iz slovenščine za učitelje: „Učitelj svojemu prijatelju, mlajšemu učitelju, našteva dovoljene odgojne pripomočke pri ustrahovanji v šoli (pohvale in kazni); piše naj se v obliki prijateljskega lista; za učiteljice: „Učiteljica svoji prijateljici, učiteljici, kaže, kako pazi, da so učenke snažne, tako tudi vsa učila, šolsko orodje, šolska soba in vsi učilni prostori; piše naj se v obliki prijaznega lista.“ 4. Iz številjenja: „Eine Strasse von $163\frac{1}{2}$ Meter Länge und $5\frac{1}{3}$ Meter Breite ist gepflastert worden; wie hoch wurde das Quadratmeter gerechnet, wenn die ganze Arbeit auf $1428\frac{4}{5}$ fl. zu stehen kam? Ein Acker von 13 Joch 1285 $\square$ Klafter wird um 5060-25 fl. gekauft; der Käufer tritt nun 2'87 Joch zu demselben Preise an seinen Nachbar ab; wie viel hat dieser dafür zu bezahlen? Ein Kapital von 4321 fl. ist zu $4\frac{1}{2}\%$ durch 2 Jahre angelegt; wie viel Zins trägt es?“ — b) Za meščanske šole. 1. Iz pedagogike: „Wie kann der Lehrer ausser der Schule für die Schule wirken? Was versteht man unter Gedächtnis und auf welchen Eigenschaften beruht die Vollkommenheit des Gedächtnisses?“

Welche Fortschritte strebte Amos Comenius auf dem Gebiete der Erziehung gegenüber seiner Zeit an? — 2. Iz nemščine: »Ueber den Gebrauch des Konjunktivs in der deutschen Sprache. — Uebersichtliche Darstellung der literarischen Thätigkeit des Dichters Friedrich v. Schiller.« 3. Iz slovenščine: „*Kakošno korist more posebno učitelj od potovanja imeti?*“ 4. Iz laškega jezika: Eine in deutscher Sprache gegebene kurze Erzählung ins Italienische zu übersetzen. 5. Iz zemljepisja: »Anführung von Beweisgründen für die Rotation und die Revolution der Erde. — Es ist der Lauf der Save sammt ihren Zuflüssen und den Eigenthümlichkeiten einiger derselben zu besprechen.« 6. Iz zgodovine: »Es ist das Leben des Cn. Pompeius M. in seinen wichtigsten Momenten zu besprechen und seine Bedeutung für die römische Geschichte darzulegen. — Es ist eine klare Uebersicht des österreichischen Interregnums von 1246—1282 zu geben.« 7. Iz številenja: »Es sind die Unbekannten folgender Gleichungen zu bestimmen: $4x + 3y - 5z = 13$; $3x - 4y + z = 2$; $-x + 7y + 3z = 11$. — Eine Dampfmaschine von 36 Pferdekraft bewegt in 18 Tagen à 12 Stunden eine Erdmasse von 4 Klafter Länge, $2\frac{1}{2}$ Klafter Breite und $2\frac{1}{2}$ Klafter Höhe; in wie viel Tagen ununterbrochener Arbeit wird eine Erdmasse von 8 Klafter Länge, $3\frac{1}{2}$ Klafter Breite und 2 Klafter Höhe durch eine Dampfmaschine von 24 Pferdekraft bewegt werden? — Ein gerader Kegel enthält 64 Kubikfuss und der Durchmesser seiner Grundfläche verhält sich zu seiner Höhe wie 4:5; wie gross ist seine Mantelfläche? Man denke sich ferner die Mantelfläche abgewickelt, wodurch man einen Kreischnitt erhält, und untersuche, wie gross der diesem Sektor entsprechende Zentriwinkel sei.« — 8. Iz prirodopisja: »Es ist die Einrichtung des menschlichen Auges darzulegen, dann eingehend zu erklären, wie das Sehen zustandekommt. — Welche Thiere nennt man Coelenterata und wie werden dieselben eingetheilt? — Die Kieselsäure, ihre mineralogischen und chemischen Eigenschaften.« 9. Iz fizike: »Es soll die Reihe der Kohlenstoff-Verbindungen, welche man als Fettkörper bezeichnet, hinsichtlich der Gesetzmässigkeit der Zusammensetzung ihrer Radikale und deren Derivate im allgemeinen charakterisiert werden. — Die Erscheinungen der Kapillarität sollen erklärt und die Wichtigkeit derselben in der Natur durch Anführung der Phänomene, welche sich daraus erklären lassen, dargelegt werden. — Es soll die Galvanoplastik erklärt werden.«

Premembe v učiteljskem stanu na Kranjskem.

G. Fr. Sever gre za uč. k sv. Gregorju in v Šent-Vid g. Fr. Bevč.
— G. Janez Trojar, učitelj v Gradu (v Bledu), je za terdno postavljen.
— G. Peter Warthol, nekdanji učitelj v Semiču, je umerl.

Razpis učiteljskih služeb na Kranjskem.

Na enorazredni ljudski šoli na Vačah je izpraznjena služba učitelja, ktera združena z orglarjevo in cerkvenikovo tačas donša okoli 300 gl. letne plače. Prošnje s potrebnimi spricali se oddajajo do 15. maja t. l. pri okrajnem šolskem svetu v Litiji. — V dvorazredni ljudski šoli v Planini je izpraznjena podučiteljeva služba, ktera se oddaja tudi učiteljici z letno plačo 300 gold. in s prostim stanovanjem. Prošnje naj se oddajajo pri okrajnem šolskem svetu v Logatecu v Planini do 15. t. m.

Listnica. G. Z. v B.: Vaš dopis drugo; pesmica pa je zakasnjena za letos; hranili smo jo za drugo leto. V Bukarešt: Pride; za obljubljeni prosimo. — G. F. K. v S.: od 20/4 1871. do sedaj nismo nič prejeli, tedaj poslano za l. 1872.; dopis drugo. Šolsko blago ste prejeli od „Nar. Šole“, ker je gosp. M. L. 2 gold. za Vašo šolo vložil. Stvar je s tem poravnana.